RNI No. MAHBIL /2009/37831

सत्यमेव जयते

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार-ब

वर्ष १२, अंक १२४] बुधवार, ऑगस्ट १२, २०२६/श्रावण २१, शके १९४८ [पृष्ठे ६, किंमत : रुपये ९.००

असाधारण क्रमांक ४३७

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाने महाराष्ट्र अधिनियमांन्वये तयार केलेले
(भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश.

कृषि व पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

मंत्रालय, हुतात्मा राजगुरू चौक, मादाम कामा मार्ग, मुंबई ४०० ०३२,

दिनांक ११ ऑगस्ट २०२६.

अधिसूचना

महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५.

क्रमांक आकृवि-१२२२/का.क्र.१४६/१५-अे.— महाराष्ट्र सार्वजनिक सेवा हक्क अधिनियम, २०१५ (महा. अधिनियम क्रमांक ३१ सन २०१५) च्या कलम ३ च्या उप-कलम (१) द्वारे प्रदान केलेल्या अधिकारांचा वापर करून, आणि यासंबंधात यापूर्वी जारी केलेल्या सर्व अधिसूचना, आदेश किंवा अधिनियमांना अधिक्रमित करून, कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धविकास आणि मत्स्यव्यवसाय विभाग याद्वारे, कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धविकास आणि मत्स्यव्यवसाय विभागाच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील कृषी आयुक्तालय आणि त्याच्या अधिनस्त क्षेत्रीय कार्यालयांद्वारे पात्र व्यक्तींना प्रदान करावयाच्या सार्वजनिक सेवा, खालील अनुसूचीच्या स्तंभ (२) मध्ये नमूद केल्या आहेत, तसेच उक्त अधिनियमाच्या प्रयोजनांसाठी, अशा सार्वजनिक सेवा पुरवण्यासाठी विहित केलेली कालमर्यादा, पदनिर्देशित अधिकारी, प्रथम अपिलीय अधिकारी आणि द्वितीय अपिलीय अधिकारी, जे उक्त अनुसूचीच्या स्तंभ (३), (४), (५) आणि (६) मध्ये अनुक्रमे नमूद केल्याप्रमाणे अधिसूचित करीत आहे.

अनुसूची

अ.क्र. (१)	अधिसूचित लोकसेवा तपशिल (२)	लोकसेवा पुरविण्यासाठी विहित केलेली कालमर्यादा (३)	पदनिर्देशीत अधिकारी (४)	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी (५)	व्दितीय अपिलीय प्राधिकारी (६)
१.	बियाणे विक्री परवाना (राज्यस्तर)	३० दिवस	कृषि संचालक (नि. व गु. नि.) कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१	आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१	सचिव / प्रधान सचिव / अपर मुख्य सचिव (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई-३२.
२.	खते निर्मिती/विक्री परवाना (राज्यस्तर)	३० दिवस	कृषि संचालक (नि. व गु. नि.) कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१	आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१	सचिव / प्रधान सचिव / अपर मुख्य सचिव (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई-३२.
३.	किटकनाशके उत्पादन विक्री / (राज्यस्तर) परवाना	३० दिवस	कृषि संचालक (नि. व गु. नि.) कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१	आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१	सचिव / प्रधान सचिव / अपर मुख्य सचिव (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई-३२.
४.	विक्री योग्य फळांच्या कलमे/ रोपे विक्रीस परवाना देणे	२५ दिवस	उप विभागीय कृषि अधिकारी (सर्व)	जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी	विभागीय कृषि सहसंचालक
५.	ठिबक संच उत्पादक नोंदणी	३० दिवस	कृषि संचालक (फलोत्पादन) कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.	आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१	सचिव / प्रधान सचिव / अपर मुख्य सचिव (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई-३२.
६.	लागवड साहित्य आयात करण्याकरीता उत्पादकता प्रमाणपत्र देणे	३० दिवस	कृषि संचालक (फलोत्पादन) कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.	आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१	सचिव / प्रधान सचिव / अपर मुख्य सचिव (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई-३२.

अ.क्र. (१)	अधिसूचित लोकसेवा तपशिल (२)	लोकसेवा पुरविण्यासाठी विहित केलेली कालमर्यादा (३)	पदनिर्देशीत अधिकारी (४)	प्रथम अपिलीय प्राधिकारी (५)	व्दितीय अपिलीय प्राधिकारी (६)
७.	माती व पाणी नमुना तपासणी	१. साधारण माती नमुना-३० दिवस	जिल्हा मृद सर्वेक्षण मृदचाचणी अधिकारी	जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी	विभागीय कृषि सहसंचालक
		२. विशेष माती नमुना -३० दिवस			
		३. माती नमुन्यातील सुक्ष्म अन्न मुलद्रव्ये तपासणी- ३० दिवस			
		४. पाणी नमुना तपासणी- १५ दिवस			
८.	खत नमुने तपासणी	३० दिवस	विश्लेषण रसायन शास्त्रज्ञ, खत चाचणी प्रयोगशाळा	जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी	विभागीय कृषि सहसंचालक
९.	किटकनाशके नमुने तपासणी	३० दिवस	विश्लेषण रसायन शास्त्रज्ञ, किटकनाशके चाचणी प्रयोगशाळा	जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी	विभागीय कृषि सहसंचालक
१०.	कृषि उत्पादनांतील किटकनाशके उर्वरित अंश तपासणी	३० दिवस	विश्लेषण रसायन शास्त्रज्ञ, किटकनाशके उर्वरित अंश तपासणी प्रयोगशाळा	जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी	विभागीय कृषि सहसंचालक
११.	बियाणे नमुने तपासणी	३० दिवस	बीज परिक्षण अधिकारी, बीज परिक्षण प्रयोगशाळा	जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी	विभागीय कृषि सहसंचालक

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

अंबादास सा. चंदनशिवे,
शासनाचे उप सचिव.

AGRICULTURE, ANIMAL HUSBANDRY, DAIRY DEVELOPMENT AND FISHERIES DEPARTMENT

Mantralaya, Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk, Mumbai 400 032,
dated the 11th August 2026.

NOTIFICATION

MAHARASHTRA RIGHT TO PUBLIC SERVICE ACT, 2015.

No. Akruvi-1222/C.R.146/15-A.— In exercise of the powers conferred by sub-section (*1*) of section 3 of the Maharashtra Right to Public Services Act, 2015 (Mah.XXXI of 2015), and in supersession of all the existing notifications, orders or instruments issued in this behalf, the Agriculture, Animal Husbandry, Dairy Development and Fisheries Department, hereby notifies the public services, specified in column (2) of the Schedule appended herewith, to be rendered to the eligible persons, by the Commissionerate of Agriculture and its subordinate field offices under the administrative control of Agriculture, Animal Husbandry, Dairy Development and Fisheries Department, along with the stipulated time limit for providing such public services, the Designated Officers, First Appellate Authorities and Second Appellate Authorities, as specified in columns (3), (4), (5) and (6), respectively, of the said Schedule, for the purposes of the said Act.

Schedule

Sr. No.	**Name of Public Services**	**Time limit for providing services (Working days)**	**Designated Officer by whom services will be provided**	**First Appellate Authority**	**Second Appellate Authority**
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.	Issue license to carry on the business of Dealer in seed (State Level)	30 days	Director of Agriculture (Inputs and Quality Control), Commissionerate of Agriculture, Maharashtra State, Pune	Commissioner (Agriculture) Maharashtra State, Pune	Secretary/ Principal Secretary/ Additional Chief Secretary (Agriculture) Government of Maharashtra Mantralaya, Mumbai
2.	Issue license to carry on the business of Manufacture/ Dealer fertilizer (State Level)	30 days	Director of Agriculture (Inputs and Quality Control), Commissionerate of Agriculture, Maharashtra State, Pune	Commissioner (Agriculture) Maharashtra State, Pune	Secretary/ Principal Secretary/ Additional Chief Secretary (Agriculture) Government of Maharashtra Mantralaya, Mumbai

Sr. No.	Name of Public Services	Time limit for providing services (Working days)	Designated Officer by whom services will be provided	First Appellate Authority	Second Appellate Authority
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
3.	Issue license to carry on the business of Manufacture/ Dealer Insecticide (State Level)	30 days	Director of Agriculture (Inputs and Quality Control), Commissionerate of Agriculture, Maharashtra State, Pune	Commissioner (Agriculture) Maharashtra State, Pune	Secretary/ Principal Secretary/ Additional Chief Secretary (Agriculture) Government of Maharashtra Mantralaya, Mumbai
4.	Nursery License for sale of seedlings/ grafts	25 days	Deputy Divisional Agriculture Officer (All)	District Superintendent Agriculture Officer	Divisional Joint Director of Agriculture
5.	Registration of Micro-irrigation system (Drip/ sprinkler) manufacturer	30 days	Director of Agriculture (Horticulture), Commissionerate of Agriculture, Maharashtra State, Pune	Commissioner (Agriculture) Maharashtra State, Pune	Secretary/ Principal Secretary/ Additional Chief Secretary (Agriculture) Government of Maharashtra Mantralaya, Mumbai
6.	Issue of Grower Certificate for Import of Planting Material.	30 days	Director of Horticulture, Commissionrate of Agriculture, Pune	Commissioner (Agriculture) Maharashtra State, Pune	Secretary/ Principal Secretary/ Additional Chief Secretary (Agriculture) Government of Maharashtra Mantralaya, Mumbai

Sr. No.	Name of Public Services	Time limit for providing services (Working days)	Designated Officer by whom services will be provided	First Appellate Authority	Second Appellate Authority
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
7.	Soil and water sample testing	1. Typical soil sample - 30 days	District Soil Survey and Soil Testing Officer	District Superintendent Agriculture Officer	Divisional Joint Director of Agriculture
		2. Special soil sample - 30 days			
		3. Testing of micronutrients in soil samples - 30 days			
		4.Water sample testing - 15 days			
8.	Testing of Fertilizer Sample	30 days	Analytical Chemist, Fertilizer Testing Laboratory	District Superintendent Agriculture Officer	Divisional Joint Director of Agriculture
9.	Testing of Insecticide Sample	30 days	Analytical Chemist, Pesticide Testing Laboratory	District Superintendent Agriculture Officer	Divisional Joint Director of Agriculture
10.	Testing of Pesticide Residue Testing Service Samples	30 days	Analytical Chemist, Pesticide Residue Testing Laboratory	District Superintendent Agriculture Officer	Divisional Joint Director of Agriculture
11.	Testing of Seed Sample	30 days	Seed Testing Officer, Seed Testing Laboratory	District Superintendent Agriculture Officer	Divisional Joint Director of Agriculture

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

AMBADAS S. CHANDANSHIVE,
Deputy Secretary to Government.

ON BEHALF OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATION, PRINTED AND PUBLISHED BY DIRECTOR, SMT. MANISHA KUMBHAR, PRINTED AT GOVERNMENT CENTRAL PRESS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004 AND PUBLISHED AT DIRECTORATE OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATIONS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004. EDITOR : DIRECTOR, SMT. MANISHA KUMBHAR.